

REFERAT Udvalget for Kultur, Fritid og Turisme - 2022-2025 d. 02-09-2024

Mødedato Mandag d. 02. september 2024 kl. 17:00

Mødested Domus Felix, Bygaden 20, 4320 Lejre

Mødedeltagere Carsten Helles Rasmussen, Ida Dyhr, Anders Agger, Thomas Bisgaard, Lars Kimer Mortensen (Afbud), Sine Gormsen

Indholdsfortegnelse

KFT - Godkendelse af dagsorden.....	3
KFT - Besøg hos Domus Felix.....	4
KFT - Orientering september 2024.....	5
KFT - Nyt navn til Gevninge Bibliotek og Beboerhus.....	6
KFT - Forsøg med gebyrfrihed i Lejre Kommunes biblioteker.....	7
KFT - Uddeling af Frivillighedsprisen 2024.....	10
KFT/SSÆ - Status på Frivilligugen.....	11
KFT - Eventuelt.....	12
KFT - Godkendelse af referat.....	13

Punkt 1: KFT - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Afbud: Lars Kimer Mortensen

Punkt 2: KFT - Besøg hos Domus Felix

22-005180

Beslutning

Taget til efterretning

Afbud: Lars Kimer Mortensen

Resumé

Bestyrelse for Domus Felix vil gerne præsentere og diskutere muligheden for at udvikle området foran Domus Felix til et lille torv på samme matrikel som kulturhuset, som et bidrag til at skabe en mere levende bymidte i Lejre By.

Fra Domus Felix bestyrelse deltager Hanne Engvang, Carsten Møller og Per Nørgaard.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Sagsfremstilling

Kulturhuset Domus Felix blev etableret i 1997 i det tidligere mejeri midt i Lejre By. Bygningen og grunden ejes af Lejre Kommune, men kulturhuset drives udelukkende af foreningen Domus Felix.

Det er kommunens borgere og foreninger, der fylder rammerne ud med aktiviteter, og der er årligt mere end 500 enkeltaktiviteter i huset, hvoraf flere også udnytter de omkringliggende udearealer, som er offentligt tilgængelige.

Bestyrelsen for Domus Felix ønsker at udvikle udearealerne, så de bliver endnu mere velegnede til arrangementer, og de har derfor udviklet et projekt, Felix Grønne Baghave, som beskriver, hvordan både gården, haven og broen kan inddrages til at blive mere attraktive udeområder.

De har søgt tilskud hos Nordea-fondens "Her gror vi"-pulje og har fået bevilliget 800.000 kr. til projektet til etablering af en trappe-plattform, ny belægning af gårdspladsen, være-rum i haven samt en ny bro over åen.

Parallelt med dette projekt arbejder bestyrelsen i Domus Felix med en udvikling af området foran Domus Felix. De ønsker at skabe et lille torv, Felix Torvet, som et bidrag til at skabe en mere levende bymidte i Lejre By. Projektet omfatter bl.a. etablering af et lille torv foran Domus Felix på kulturhusets matrikel og etablering af en dør med direkte udgang fra bygningen til torvet. På mødet fortæller repræsentanter fra bestyrelsen om ideen bag Felix Torvet.

Økonomi og finansiering

Foreningen anslår et samlet budget for Felix Torvet på 1,5-2 mio. kr., som de vil søge finansieret via eksterne fondsmidler og Lejre Kommunes Anlægspulje samt evt. Trafiksikkerhedspuljen.

Bilag

Bilag 1 - Felix Torvet Vision

Punkt 3: KFT - Orientering september 2024

23-008747

Beslutning

Taget til orientering.

Afbud: Lars Kimer Mortensen

Resumé

A. Status på Kunstgræsbanen i Kirke Hyllinge

Der har hen over sommeren været god dialog med naboer og brugere, og arbejdet med at anlægge banen er netop igangsat. Det forventes, at kunstgræsbanen står færdig omkring den 1. december 2024.

B. Badebroen ved Nagels Rende

Badebroen ved Nagels Rende er færdig, og der er nu også etableret en flydebro og 5 meters rampe ned til flydebroen.

C. Status på Anlægspuljen

Administration giver en status på ansøgninger til Anlægspuljen, hvor der er frist den 1. september 2024.

Bilag

Bilag 1 - Badebro

Bilag 2 - Badebro

Punkt 4: KFT - Nyt navn til Gevninge Bibliotek og Beboerhus

22-006883

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Afbud: Lars Kimer Mortensen

Resumé

Koordinationsgruppen af borgere i Gevninge i det nyrenoverede Gevninge Beboerhus og Bibliotek (Gevninge Bygade 19, 4000 Roskilde) ønsker et fælles navn, der afspejler husets nye faciliteter og nye funktioner.

Administrationen foreslår, at koordinationsgruppen får mandat til at igangsætte en navnekonkurrence, så brugerne har mulighed for at komme med input til navnet.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at koordinationsgruppen får mandat til, i samarbejde med Lejre Bibliotek & Arkiv og bylauget, at afholde en navnekonkurrence for at finde et navn til huset med henblik på endelig godkendelse af navnet i Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Sagsfremstilling

I forbindelse med den borgerinddragende proces ved sammenlægningen af Gevninge Bibliotek og Beboerhus er borgergruppen, bylauget og Lejre Bibliotek & Arkiv påbegyndt at afvikle nye aktiviteter i huset, sideløbende med at gruppen sammen arbejder videre med udviklingen af husets fysiske rammer i overensstemmelse med den revitalisering, som er blevet muliggjort med Nordea-Fondens støtte til udviklingen af huset. Med dette udgangspunkt mødes borgere en gang om måneden med bibliotekets medarbejdere i forskellige arbejdsgrupper, der alle er samlet i en koordinationsgruppe.

Ved det månedlige koordinationsmøde den 2. juli 2024 foreslog koordinationsgruppen, at huset får et fælles navn, og dermed en fælles identitet som et mødested for borgerne. Til mødet blev der foreslået navnet: "Gevninge Kulturhus - Bibliotek & Beboerhus". Det var dog ikke alle, der var til stede på mødet, og for at sikre en demokratisk tilgang til navngivningen af det fælles hus foreslår administrationen, at koordinationsgruppen får mandat til - i samarbejde med Lejre Bibliotek & Arkiv og bylauget - at afholde en navnekonkurrence for at give alle brugere mulighed for at komme med ideer til det endelige navn.

Herefter kan koordinationsgruppen pege på et navn til endelig vurdering og godkendelse af Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Status på renoveringen

I sommeren 2024 er børnebiblioteket blevet indrettet, og det bliver indviet i sensommeren/tidligt efterår. Den 8. juni åbnede Repaircafeen, og koordinationsgruppen er i gang med at lægge planer for udførelsen af udemiljøet, der dog i nogen grad er afhængig af arbejdet med taget, der forventes påbegyndt i efteråret. Det videre arbejde med køkkenet afventer igangsættelsen af ombygningen af toiletfaciliteterne, ligeledes til efteråret. Biblioteket benyttes nu af lånerne i stigende grad, ligesom der også afholdes kulturelle aktiviteter.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at koordinationsgruppen bør inddrages i beslutningen angående navnet for Gevninge Bibliotek og Beboerhus, da det er i tråd med den tilgang og arbejdsmetode, der er for udvikling af huset, samtidig med at det understøtter det store engagement, som borgere i koordinationsgruppen allerede har lagt i arbejdet med det fælles hus.

Punkt 5: KFT - Forsøg med gebyrfrihed i Lejre Kommunes biblioteker

24-006279

Beslutning

Udvalget anbefaler, at der ikke arbejdes videre med gebyrfrie biblioteker i Lejre Kommune.

Afbud: Lars Kimer Mortensen

Resumé

Kommunalbestyrelsen har henvist et medlemsforslag fra Enhedslisten om gebyrfri biblioteker i Lejre Kommune til videre behandling i Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

I denne sag skal der træffes beslutning om, hvorvidt der skal arbejdes videre med gebyrfrie biblioteker, og om administrationens skal fremlægge en række scenarier til senere beslutning.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at det besluttes, om der skal arbejdes videre med gebyrfrie biblioteker i Lejre Kommune
2. at administrationens i så fald fremlægger en række scenarier til beslutning på et senere møde

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Enhedslisten (Ø) benyttede i maj initiativretten til at få behandlet et forslag på Kommunalbestyrelsens møde den 27. maj 2024 om, hvorvidt Lejre Kommune skulle fjerne gebyrer på kommunens biblioteker – med henvisning til allerede eksisterende praksis i nogle danske kommuner.

Lovgrundlaget for gebyr på bibliotekerne findes i biblioteksloven kapitel 3, § 21. Her fremgår det, at kommuner kan opkræve et gebyr for overskridelse af lånetiden. Gebyrer fastsættes jf. biblioteksloven af Kommunalbestyrelsen.

Der blev i forslaget fra Enhedslisten henvist til kommende praksis i Københavns Kommune. I Københavns Kommune behandlede Kultur- og Fritidsudvalget den 18. juni 2024 en sag vedrørende ”Forsøg med ny gebyrstruktur på Københavns Biblioteker”. Forslaget blev dog forkastet i udvalget.

I flere kommuner er lignende tiltag dog iværksat. I Glostrup har man afskaffet gebyrer for alle lånere, og i andre kommuner er en mellemvej valgt. Eksempler er Aalborg, Struer, Gribskov, Frederikssund, Odsherred og Gladsaxe, der har afskaffet gebyrer for børn/unge under 18 år. Der findes forskelle i de forskellige aldersgrader for gebyrfrihed. Norddjurs har gebyrfrihed for børn under 16 år, Horsens for børn under 15 år og Århus for børn under 14 år.

En for nyligt gennemført undersøgelse i regi af Danmarks Biblioteksforening viser en opmærksomhed på emnet blandt bibliotekerne nationalt set, særligt med fokus på spørgsmålet om gebyrfrihed for børn og unge. Blandt de adspurgte biblioteker i undersøgelsen svarer 42 %, at de ikke p.t. overvejer at afskaffe gebyrer. 29 % svarer, at de overvejer at afskaffe gebyrer, samt yderligere 29 % at de allerede har afskaffet gebyrer for børn og unge. (Kilde: Danmarks Biblioteksforening i juni 2024).

Gebyrfriheden vil typisk ikke omfatte erstatninger. Det vil sige, at hvis lånere har ødelagt, mistet eller ikke afleveret bibliotekets materialer, vil låneren stadig være erstatningspligtig.

I praksis betragter biblioteket materiale som bortkommet, hvis låneren ikke har afleveret det lånte materiale 30 dage efter lånetidens udløb, hvorefter låneren vil få sendt et krav om erstatning.

Hvis låner har oplyst en e-mailadresse, får de tilsendt en avis 3 dage før afleveringsfristen på mail. Det er også muligt at modtage adviseringer som push-besked i app'en ”Biblioteket”. Hvis materialet ikke er reserveret af andre, er det let at genlåne materialet via bibliotekets hjemmeside eller via app'en. Biblioteket udsender kun én hjemkaldelse ved overskridelse af lånetiden. Hjemkaldelsen udsendes 7 dage efter, at lånetiden er udløbet.

Team Opkrævning varetager al opkrævning af krav fra Lejre Kommune, også bibliotekets gebyrer og erstatninger. Fra maj 2024 har det desuden været muligt at betale sin gæld via 'Mit Betalingsoverblik'. Det betyder, at borgerne nu kan betale via MobilePay. Det er opkrævningens oplevelse, at det især er de små biblioteksregninger, som bliver betalt via MobilePay.

Håndteringen af gebyrer er derfor ikke længere en administrativ tung opgave for biblioteket, da den næsten er fuldt digitaliseret, hvilket betyder, at der ikke er nogen nævneværdige mandskabstimer at hente for biblioteket ved at fjerne gebyrer. Team Opkrævning oplyser, at de heller ikke bruger nævneværdige ressourcer på biblioteksgebyrerne, da både gebyrer og rykkere kører automatisk i systemet.

Hvis det besluttes, at der skal arbejdes videre med gebyrfrihed på Lejre Kommunes biblioteker, foreslår administrationen, at der udarbejdes en række scenarier, som Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme kan vælge imellem. Fx gebyrfrihed for alle lånere eller gebyrfrihed for alle under 18 år mv.

Administrationens vurdering

Glostrup Kommunes forsøg med gebyrfrit bibliotek ser ud til at vise, at gebyrfrihed resulterer i flere udlån. Der har dog også i de seneste år på landsplan været en stigende tendens i udlånstallene.

Ved at fjerne biblioteksgebyrer kan der potentielt komme en tilgang i lånere, dvs. flere udlån, og måske længere lånetid for det enkelte materiale.

Børnegebyrer kan være en barriere for, at forældre opretter deres børn som lånere og giver børnene lov til at låne. Fjernelse af børnegebyrer kan derfor give flere børnelånere, som låner mere.

Der er dog også en risiko for, at gebyrfrihed for børnelånere vil underminere indtægten fra gebyrer fra voksenlånere, hvis forældre begynder at låne voksenbøger på deres børns lånerkort for at undgå gebyrer.

Flere lånere vil desuden betyde, at der er flere lånere, der skal dele bogsamlingen, og den nye gebyrstruktur kan derfor nedsætte hastigheden for materialernes flow mellem lånerne og give længere ventetid på attraktive materialer.

Samlet set er det derfor vigtigt at være omhyggelig med at undersøge de økonomiske samt øvrige ressourcemæssige konsekvenser ved en evt. fjernelse af gebyrer.

Administrationen har undersøgt taksterne i de kommuner, VIVE har udvalgt som sammenligningskommuner. Her ligger Lejre Bibliotek lavt i forhold til gebyrer til børn (under 18 år) ved 1-7 dages overskridelse, hvor Lejre Bibliotek ikke opkræver gebyr. Ved en overskridelse på 8-29 dage ligger Lejre Bibliotek på niveau eller lidt højere end sammenligningskommunerne med 30 kr., mens Lejre Bibliotek efter 30 dages overskridelse for børnelån med 100 kr. ligger anden højest (kun overgået af Egedal Kommune). Ved sammenligning på gebyr til voksenlånere ligger Lejre Bibliotek lavest blandt sammenligningskommunerne.

Sammenligningskommunerne er: Allerød, Egedal, Billund, Frederikssund, Solrød, Dragør samt Gribskov.

Økonomi og finansiering

Gebyrtakster på Lejre Bibliotek 2024:

Børn under 18 år

1 - 7 dage: kr. 0,-

8 - 29 dage kr. 30,-

Fra 30 dage kr. 100,-

Efter 30 dage udsendes der regning med erstatningskrav.

Voksne fra 18 år

1 - 7 dage: kr. 10,-

8 - 29 dage kr. 30,-

Fra 30 dage kr. 100,-

Efter 30 dage udsendes der regning med erstatningskrav.

Lejre Bibliotek & Arkiv har en årlig indtægt på ca. 103.000 kr. (baseret på tal fra 2023) på gebyrer.

Fjernes gebyrerne helt, vil omkostningerne være den fulde forventede indtægt fra biblioteksgebyrer, det vil sige ca. 100.000 kr. årligt.

De estimerede omkostninger ved at fjerne gebyrer kun for børnelånere anslås at være ca. 10.000 kr. årligt.

Der vil fortsat blive udsendt krav om erstatning på materiale, der slet ikke afleveres.

Punkt 6: KFT - Uddeling af Frivillighedsprisen 2024

24-006280

Beslutning

Udvalget vælger kandidat nr. 7.

Afbud: Lars Kimer Mortensen

Resumé

Udvalget for Kultur & Fritid besluttede den 6. marts 2019, at der årligt skal uddeles en Frivillighedspris. Denne uddeles i forbindelse med Frivillig Fredag-arrangementet i september.

Frivillighedsprisen udgør 5.000 kr., og udvalget skal i denne sag beslutte, hvem der skal modtage prisen i 2024. Der er kommet 14 indstillinger.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget beslutter hvilken kandidat, som skal modtage årets Frivillighedspris

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme

Sagsfremstilling

Siden 2019 har Lejre Kommune uddelt en Frivillighedspris, som skal påskønne og anerkende den frivillige indsats i Lejre Kommune.

Prisen kan tildeles en frivillig forening, organisation eller enkeltperson, der har gjort en særlig indsats ved:

- at yde en særlig frivillig indsats i Lejre Kommune gennem en årrække
- at yde en særlig frivillig indsats for andre mennesker
- at være et godt eksempel for andre

Der er annonceret for indstillinger til Frivillighedsprisen i lokalavisen, på Facebook, via nyhedsbrev til foreninger på kultur- og fritidsområdet og via mail til aktører på ældreområdet.

Der er i 2024 kommet i alt 14 indstillinger til Frivillighedsprisen, hvoraf den ene kom efter fristen. De er vedlagt som lukket bilag.

Indstillingerne repræsenterer en bred vifte af frivillige fra bl.a. ældrecentre, idrætsforeninger, kulturhuse mv.

Frivillighedsprisen udgør 5.000 kr. og uddeles ved det årlige Frivillig Fredag-arrangement, som i 2024 afholdes den 27. september i Domus Felix. Arrangementet er samtidig afslutningen på Frivilligugen.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at alle indstillingerne lever op til kriterierne for modtagere af Frivillighedsprisen.

Økonomi og finansiering

Frivillighedsprisen på 5.000 kr. finansieres af det budget, der er afsat til afvikling af Frivilligugen.

Punkt 7: KFT/SSÆ - Status på Frivilligugen

24-006277

Beslutning

Taget til efterretning.

Afbud: Lars Kimer Mortensen

Resumé

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme samt Udvalget for Social, Sundhed & Ældre besluttede på møderne i februar 2024, at Frivillig Fredag i 2024 skal fejres med en frivilliguge.

Administrationen giver i denne sag en status på planlægningen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme samt Udvalget for Social, Sundhed & Ældre

Sagsfremstilling

I forbindelse med evalueringen af Frivillig Fredag 2023 drøftede Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme og Udvalget for Social, Sundhed & Ældre muligheden for at prøve noget nyt i forbindelse med fejringen af Frivillig Fredag 2024 i stedet for det traditionelle Frivillig Fredag-arrangement.

På møderne i februar 2024 godkendte begge udvalg, at Frivillig Fredag i 2024 afholdes som en frivilliguge med en række aktiviteter, der siger tak til frivillige, sætter fokus på frivillighed, og som afsluttes med et festligt arrangement på selve Frivillig Fredag.

Administrationen er i fuld gang med at planlægge Frivilligugen, som kommer til at indeholde følgende aktiviteter:

- Tirsdag den 24. september: Kursus om flere frivillige i den lokale forening.
- Onsdag den 25. september: Gratis biograftur i Hvalsø Bio for frivillige.
- Hele ugen: Kom i praktik som frivillig: Hele ugen kan nysgerrige komme i praktik som frivillige i udvalgte foreninger, kulturhuse og fællesskaber.
- Hele ugen: Tak-en-frivillig. Der trykkes postkort og chokolader med en tak påtrykt, som alle kan hente, og som giver mulighed for at skrive en hilsen og sige tak til de frivillige, man er i kontakt med i hverdagen. Der vil i den forbindelse være forskellige happenings, kommunikation og andre særlige tiltag med henblik på at takke de mange frivillige ildsjæle i kommunen.
- Hele ugen: Prisuddelinger til frivillige og foreninger. I løbet af ugen uddeles årets trænerpris, lederpris og foreningspris. Priserne uddeles i foreningen og uddelingerne filmes, så de kan deles på sociale medier og vises ved arrangementet på selve Frivillig Fredag.
- Frivillig Fredag den 27. september: Hyggelig og uformel fredagsbar kl. 16.00-18.30 i Domus Felix med hyggejazz og mulighed for at spille petanque og andre hyggelige små spil i haven. Årets Frivillighedspris uddeles ved arrangementet, hvor der også holdes en takketale for de frivillige.
- I hele september er der desuden fokus på at bringe historier om frivillige og frivillighed både på lejre.dk, på sociale medier og i et samarbejde med lokalpressen.

Økonomi og finansiering

Der er afsat 65.300 kr. i budget 2024 til afvikling af Frivillig Fredag på bevilling 2.10.16 under Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme. Frivilligugen kan afvikles for det afsatte budget.

Punkt 8: KFT - Eventuelt

Beslutning

Intet under dette punkt.

Afbud: Lars Kimer Mortensen

Punkt 9: KFT - Godkendelse af referat

Beslutning

Afbud: Lars Kimer Mortensen